

Gdańsk, dnia 5 sierpnia 2014 r.

WOJEWODA POMORSKI

FB-III.431.59.2014.JC

Pan
Mirosław Ebertowski
Wójt Gminy Lipusz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę finansową w **Gminie Lipusz** oraz jej jednostkach podległych, z siedzibą władz przy ul. Wybickiego 27 w Lipuszu, w terminie od 04 do 17 lipca 2014 r., przeprowadził Jarosław Chyliński – inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, na podstawie Upoważnienia nr 80/2014 z dnia 26 czerwca 2014 r., wydanego z upoważnienia Wojewody Pomorskiego przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Przedmiot i zakres kontroli:

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2013 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach oraz realizacja dochodów budżetu państwa.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz.1092) kontrolę przeprowadzono pod względem legalności i rzetelności w oparciu o dowody źródłowe stanowiące podstawę wypłat z rachunków bankowych oraz wpłat, w konfrontacji z wyciągami bankowymi, zapisami w ewidencji księgowej, sprawozdaniami budżetowymi, a także zawartymi umowami i porozumieniami, również w oparciu o dokumentację w zakresie realizacji dochodów budżetowych.

Ocena.

Działalność Jednostki w zakresie zadań będących przedmiotem kontroli oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

I. Dochody budżetu państwa.

Rozdział 85212 – Dochody z tytułu zwrotu przez dłużników alimentacyjnych wypłaconych świadczeń osobom uprawnionym.

Na dzień 31.12.2013 r. wykonanie planu dochodów związanych z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, przedstawia sprawozdanie Rb-27ZZ, zgodnie z którym ustalono:

Paragrafy	Plan	Należności	Dochody wykonane		Dochody przekazane	Należności pozostałe do zapłaty	
			wykonane ogółem	w tym potrącone na rzecz j.s.t.		ogółem	w tym zaległości
0690	0,00	88,00	88,00	4,40	267,52	0,00	0,00
0920	0,00	75.749,69	3.590,08	0,00	3.505,27	72.159,61	72.159,61
0970	0,00	63.158,00	0,00	0,00	0,00	63.158,00	63.158,00
0980	13.280,00	300.730,77	29.471,60	11.788,64	17.493,97	271.259,17	271.259,17
Łącznie	13.280,00	439.726,46	33.149,68	11.793,04	21.266,76	406.576,78	406.576,78

Należności pozostałe do zapłaty z tytułu zwrotu przez dłużników alimentacyjnych wypłaconych świadczeń alimentacyjnych na koniec 2013 r. wyniosły łącznie z naliczonymi odsetkami 406.576,78 zł.

Dochody wykonane zamknęły się kwotą 33.149,68 zł i dotyczyły wpływów z tytułu funduszu alimentacyjnego (29.471,60 zł) oraz odsetek (3.590,08 zł). W roku 2013 uzyskano również dochód w wysokości 88,00 zł, który dotyczył wpłaconych przez dłużników lub przekazanych przez komornika kosztów wystawionych upomnień.

W sprawozdaniu Rb-27ZZ w § 0690 wykazano dochody przekazane w kwocie o 183,92 zł wyższej niż wykonane (po potrąceniu na rzecz Gminy). W związku z powyższym pani Maria Kierzk Skarbnik Gminy Lipusz wyjaśniła, że różnica między dochodami wykonanymi, a przekazanymi wynika z przekazania w dniu 30.12.2013 r. do PUW kosztów upomnień z lat ubiegłych – kwoty 183,92 zł (za rok 2010 – 41,80 zł, za 2011 r. – 83,60 zł, za 2012 r. – 58,52zł).

Z powyższych kwot, zgodnie z obowiązującymi przepisami, na dochody budżetu państwa zarachowano: 50% z wpływów z tytułu zaliczki alimentacyjnej, 60% wpływów z funduszu alimentacyjnego, 100% wpływów z odsetek oraz 95% z tytułu zwrotów kosztów upomnień.

Jednocześnie na podstawie analizy danych wynikających ze sprawozdania Rb-27ZZ oraz ewidencji księgowej, stwierdzono że:

- w § 0920 wystąpiła różnica w kwocie 84,81 zł pomiędzy dochodami wykonanymi a przekazanymi do PUW. W związku z powyższym pani Maria Kierzk Skarbnik Gminy Lipusz wyjaśniła, że różnica to nie przekazane w 2013 r. dochody, które wpłynęły na konto Gminy z OPS w dniu 08.01.2014 r. w wysokości 84,81 zł (na konto OPS wpłynęły 31.12.2013 r.), a przekazane zostały do PUW w dniu 13.01.2014 r.

- w § 0980 przekazano o 188,99 zł mniej niż wynika to z wysokości wykonanego dochodu. W związku z powyższym pani Maria Kierzk Skarbnik Gminy Lipusz wyjaśniła, że różnica dotyczy przekazanych dochodów przez OPS w dniu 08.01.2014r. na konto Gminy w wysokości 188,99 zł (na konto OPS wpłynęły 31.12.2013 r.), które zostały przekazane do PUW w dniu 13.01.2014 r.

Powyższe stanowi naruszenie zapisów art. 255 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gdzie wskazano, że dochody pobrane do 31 grudnia są przekazywane na rachunek dochodów dysponenta części budżetowej do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym.

Łączna kwota dochodów przekazana do PUW w 2013 r. wyniosła 21.266,76 zł.

Kontrolujący stwierdził, że dane wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2013 r. Gminy Lipusz, były zgodne z ewidencją księgową w odniesieniu do dochodów przekazanych, zgodnie z zapisem § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 03 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Należności z tytułu dochodów przypisywano z datą wypłaty świadczenia osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Przypisy odsetek od należności wymagalnych dokonywane były kwartalnie.

Należności wymagalne pozostałe do zapłaty w wysokości 406.576,78 zł, dotyczyły nieuregulowanych w 2013 roku i w latach wcześniejszych należności od dłużników alimentacyjnych.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipuszu w zakresie prowadzenia postępowań związanych z egzekucją należności alimentacyjnych prowadzone były na podstawie Zarządzenia nr 56/2010 Wójta Gminy Lipusz z dnia 06.09.2010 r. w sprawie upoważnienia do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia i wydawania w tych sprawach decyzji, prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego.

Zgodnie z przedłożoną kontrolującemu dokumentacją na dzień 31 grudnia 2013 r. zaewidencjonowanych było 23 dłużników alimentacyjnych. Szczegółowej kontroli poddano dokumentację 10 dłużników. Na tej podstawie stwierdzono, że Jednostka podejmowała wobec dłużników działania wynikające z art. 3 ust. 5, art. 4 ust. 1 oraz art. 5 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, m.in.:

- występowała z wnioskiem do gminy dłużnika o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych, w przypadku gdy gmina dłużnika nie była tożsama z gminą wierzyciela,
- wzywała dłużników na wywiady alimentacyjne, odbierała oświadczenia majątkowe, zobowiązywała dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy, informowała właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,

- w przypadkach gdy dłużnik uchylał się od złożenia oświadczenia majątkowego lub uniemożliwił przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego, Gmina wydawała decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań a następnie składała wnioski do prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu Karnego, a także kierowała wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika.

Ponadto potwierdzono, że przekazywano oraz na bieżąco uaktualniano informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych w Krajowym Rejestrze Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A.

Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2013:

- wystawił 23 decyzje o zwrocie przez dłużnika należności z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- wystawił 9 upomnień do wydanych decyzji;
- przekazał do właściwych Urzędów Skarbowych 23 tytuły wykonawcze.

W roku 2013 Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipuszu powziął informację o śmierci jednego z dłużników alimentacyjnych. Wobec powyższego, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.), wygaszano należności tego dłużnika w łącznej kwocie 21.115,52 zł.

Stwierdzono również, że w Jednostce nie dokonywano przypisu należności z tytułu zwrotu kosztów wysyłanych upomnień na bieżąco, tj. z chwilą ich doręczenia lub uznania za doręczone, **tylko w chwili zapłaty przez dłużnika lub skutecznej windykacji**. W roku 2013 wystawiono 9 upomnień, w wyniku stosowanej przez Gminę praktyki **nie dokonano przypisu należności na kwotę 79,20 zł**.

II. Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia dotacji celowych

Na podstawie sprawozdania Rb-50, ewidencji księgowej oraz dokumentacji źródłowej kontrolujący dokonał analizy wydatkowania dotacji celowych przekazanych w 2013r. Gminie Lipusz z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (§ 2110), a także na realizację bieżących zadań własnych (§ 2030).

Dotacje oraz ich wydatkowanie w zakresie objętym kontrolą przedstawiały się następująco:

Dział	Rozdz	Nazwa rozdziału	Paragraf	Dotacja	Wykonanie	Zwrot
854	85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym.	2030	72.323,00	72.323,00	0,00
		Stypendia szkolne.	2030	13.325,00	12.772,41	552,59
		Wyprawki szkolne.				
852	85295	Dofinansowanie zadań wynikających z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.	2030	117.000,00	117.000,00	0,00
750	75011	urzędy wojewódzkie (dotacja na realizację zadań z zakresu administracji rządowej)	2010	36.000,00	36.000,00	0,00
RAZEM				238.648,00	238.095,41	552,59

1. Rozdz. 85415 § 2030 – Pomoc materialna dla uczniów

1.1. Stypendia i zasilki szkolne

Dotacja w wysokości 72.323,00 zł przyznana Gminie Lipusz na dofinansowanie wypłat stypendiów dla uczniów spełniających warunki określone w art. 90d ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, została wykorzystana przez Gminę w całości.

Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że łączna wartość wypłaconych w 2013 r. stypendiów wyniosła 91.086,00 zł (w tym 18.763,00 zł ze środków własnych), tym samym wypełniona została dyspozycja zawarta w art. 128 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gdyż udział środków własnych Gminy w realizacji zadania wyniósł 20%. Ewidencja księgowa prowadzona była w sposób umożliwiający ustalenie wysokości wkładu własnego.

Stypendia były przyznawane i wypłacane zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie przyjętym Uchwałą nr XXVII/127/05 Rady Gminy Lipusz z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie przyjęcia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów oraz Uchwałą nr VI/45/2007 Rady Gminy Lipusz z dnia 19 kwietnia 2007 r. zmieniającą wcześniejszą uchwałę.

Obowiązująca w 2013 r. wysokość stypendiów uwarunkowana była wykazanim dochodem na jednego członka rodziny. Zgodnie z tym kryterium wyodrębniono:

- 1) Grupa I – dochód do 99,99 zł miesięcznie;
- 2) Grupa II – dochód od 100,00 do 199,99 zł miesięcznie;
- 3) Grupa III – dochód od 200,00 do 316,00 zł miesięcznie.

Zgodnie z zapisami § 4 pkt 2 ww. Regulaminu w przypadku, gdy dotacja jest mniejsza niż iloczyn minimalnej kwoty stypendium określonej w art. 90d ust. 9 ustawy o systemie oświaty i liczby złożonych wniosków, stypendium szkolne przydzielane będzie w wysokości minimalnej kwoty, wg wskazanych kryteriów dochodowych do wyczerpania kwoty dotacji. Z uwagi na powyższe na posiedzeniu z dnia 21 maja 2013 r. Komisja Stypendialna ustaliła, że z uwagi na wysokość posiadanych środków, stypendia przyznane za okres styczeń – czerwiec 2013 r. we wszystkich grupach będą jednakowe i wynosić będą 85,00 zł miesięcznie.

Zgodnie z zapisami § 4 pkt 5 Regulaminu w przypadku gdy kwota otrzymanej decyzji jest większa niż omówiony powyżej iloczyn, stypendium szkolne przydziela się w kwotach zwiększonych o:

- 50% dla grupy I,
- 30% dla grupy II,
- 20% dla grupy III.

W związku z powyższym na posiedzeniu z dnia 19.11.2013 r. Komisja Stypendialna podjęła decyzję o zwiększeniu kwoty świadczenia przyznanych za okres wrzesień – grudzień 2013 r. w grupach I i II, odpowiednio do kwot 127,50 zł i 110,50 zł

Za okres od stycznia do czerwca 2013 r. wydano w czerwcu 2013 r. 46 decyzji pozytywnych i 9 negatywnych. Za okres od września do grudnia 2013 r. wydano 53 decyzje pozytywne.

Świadczenia miały charakter refundacji wydatków związanych z procesem edukacyjnym. Po dokonaniu udokumentowanego zakupu następował zwrot wydatkowanej kwoty do wysokości wydatku lub określonej w decyzji.

Szczegółowej kontroli dokonano na podstawie losowo wybranych 30 wniosków (po 15 z każdego roku). Potwierdzono, że terminy wypłat stypendiów oraz sposób ich udzielania były zgodne z przyjętym regulaminem a przedstawione do refundacji faktury i rachunki (w kontrolowanej dokumentacji nie wystąpiły oświadczenia) dotyczyły zakupów podręczników oraz wyposażenia szkolnego uczniów.

W roku 2013 nie przyznano zasiłków szkolnych.

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Wyprawka szkolna

Przyznaną dotację z budżetu państwa w wysokości 13.325,00 zł, na realizację Rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna” w 2013 r., Gmina Lipusz wykorzystała do wysokości 12.772,41 zł. Niewydatkowaną kwotę 552,59 zł. zwrócono na rachunek Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w dniu 12 listopada 2013 r. (WB nr 225/2013).

Wsparcia finansowego w ramach Programu udzielono uczniom 2 placówek oświatowych Gminy Lipusz (Szkoły Podstawowej w Tuszkowach i Zespołu Szkół w Lipuszu).

W ramach przedmiotowego programu, wykorzystując dotację, udzielono pomocy 53 uczniom z dwóch placówek oświatowych Gminy Lipusz.

Żaden z uczniów nie posiadał orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, 8 uczniom przyznano dofinansowanie poza kryterium dochodowym, z uwagi na:

- chorobę dziecka lub rodzica – 7 uczniów;
- z przyczyn losowych – 1 uczeń.

Liczba uczniów którym przyznano pomoc z pominięciem kryterium dochodowego była zgodna z dyspozycją zawartą w § 3 pkt 7 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów dydaktycznych (objętych Rozporządzeniem w Gminie Lipusz było 172 uczniów).

Zarządzeniem nr 56/2013 Wójta Gminy Lipusz z dnia 01.08.2013 r. w sprawie terminu składania wniosków o udzielenie pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników dla uczniów w ramach rządowego programu pomocy uczniom w 2013 r. – „Wyprawka szkolna” określono termin składania wniosków do 04.09.2013 r.

Kontrolujący na podstawie ewidencji księgowej oraz dokumentacji źródłowej obu placówek szkolnych, które bezpośrednio realizowały program potwierdził, że dotacja w kontrolowanym

zakresie została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem. Wnioski oraz sporządzone na ich podstawie listy uczniów, którym przyznano pomoc spełniały wymagania formalne określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników (m.in. zaświadczenia o dochodach). Refundacja wydatków nie przekroczyła kwot wynikających z ww. przepisów prawa a wypłaty dokonywane były na podstawie dowodów potwierdzających dokonanie zakupu podręczników (faktury i rachunki).

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Rozdz. 85295 § 2030 – Pozostała działalność – „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Całkowity wydatek poniesiony na realizację rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wyniósł 146.300,00 zł. Udział środków własnych Gminy wyniósł 29.300,00 zł, co stanowiło 20,02 % kosztów realizacji programu. Dofinansowanie z budżetu państwa wyniosło 117.000,00 zł i stanowiło 79,98 % wydatków. Tym samym zachowany został montaż finansowy zadania, ustalony w Aneksie nr 1 z dnia 17 czerwca 2013 r. do Porozumienia zawartego w dniu 24 stycznia 2013 r. pomiędzy Wojewodą Pomorskim, a Wójtem Gminy Lipusz, określającym zasady i warunki udzielania dotacji celowej przeznaczonej na dofinansowanie zadania własnego o charakterze obowiązkowym.

Gmina prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową, która umożliwiła rozliczenie przyznanej dotacji.

Działania w zakresie dożywiania realizowane były poprzez wydawanie uprawnionym posiłków oraz zasiłków (w formie gotówkowej) na zakup żywności.

Działalność Gminy Lipusz w zakresie realizacji programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” realizowana była w ramach podpisanych umów. Zawarto umowy z 9 placówkami szkolnymi.

Szczegółowej kontroli dokonano na podstawie wydatków realizowanych w miesiącach: marcu, maju, wrześniu i listopadzie 2013 r. Stwierdza się że wydatki poniesione w przedmiotowych okresach są zgodne z założeniami programu oraz podpisanymi umowami.

Przyznaną dotację wydatkowano w całości.

3. Rozdział 75011 § 201 – urzędy wojewódzkie (dotacja na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, nie ujętych w innych rozdziałach)

Na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, nie ujętych w innych rozdziałach Gmina Lipusz w 2013 r. otrzymała dotację w wysokości 36.000,00 zł.

Przedmiotowe działania realizowane były w ramach dwóch stanowisk w łącznym wymiarze 1 i 1/3 etatu:

- Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego – 1 etat;

- Podinspektora ds. działalności gospodarczej, straży pożarnych, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego oraz zaopatrzenia Urzędu Gminy – 1/3 etatu.

Do kontroli przedstawiono zakresy obowiązków osób zatrudnionej na w/w stanowiskach.

Na podstawie przedłożonej kontrolującemu dokumentacji ustalono, że dane wykazane w sprawozdaniu Rb-50 były zgodne z ewidencją księgową. Ustalono również, że wydatkowano całość dotacji na wynagrodzenia osobowe oraz składki na ubezpieczenia społeczne.

Na zadania związane z prowadzeniem spraw zleconych z zakresu administracji rządowej w Gminie Lipusz wydatkowano kwotę 59.751,89 zł (w tym 23.751,89 zł ze środków własnych, stanowi 39,75% poniesionych wydatków), w szczególności:

- 47.793,20 zł – na ewidencję ludności, dowody osobiste i Urząd Stanu Cywilnego;
- 11.958,69 zł – na sprawy obronne, wydawanie zezwoleń: na prowadzenie działalności gospodarczej i na sprzedaż alkoholu.

4. Rozdział 85195 § 2010 – pozostałe zadania

W powyższym rozdziale Gmina nie otrzymała dotacji z budżetu państwa.

Zgodnie z wyjaśnieniem złożonym przez panią Bożenę Kozłowicz Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipuszu (...)w 2013 r. *nie wydano żadnej decyzji przyznającej świadczenie na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004 r. nr 210 poz. 2135 ze zm. – tekst jednolity z 2008 r. nr 164 poz. 1027 ze zm.) nie wydano również żadnej decyzji odmownej w tym zakresie.*

Kontrola została wpisana Książki kontroli prowadzonej w Urzędzie Gminy w Lipuszu pod nr 4 w 2014 roku.

ZALECENIA I WNIOSKI

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. zwiększenie nadzoru nad terminowym przekazywaniem dochodów budżetu państwa,
2. ewidencjonowanie należności z tytułu zwrotu przez dłużnika kosztów upomnień w momencie skutecznego doręczenia upomnienia.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Pomorskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

WOJEWODA POMORSKI
Ryszard Stachurski